

PRIMLJENO:	26.X	20	14	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/14-231			
VEZA:				
EPA:				
SKRAĆENICA:				PRILOG:

VLADA CRNE GORE
MINISTARSTVO ZDRAVLJA

-n/r Ministru -

Koje aktivnosti preduzima Ministarstvo zdravlja kako bi otpočela primjena Zakona o liječenju neplodnosti asistiranim reproduktivnim tehnologijama u dijelu koji se odnosi na poklanjanje (donaciju) polnih ćelija?

Obrazloženje

Zakonom o liječenju neplodnosti asistiranim reproduktivnim tehnologijama, pored postupaka unutarćeljsne i vanćeljsne oplodnje ovim Zakonom propisana je i mogućnost upotrebe polnih ćelija donatora ili donatorke kada, prema iskustvima biomedicinskih dostignuća, nema mogućnosti za začeće korišćenjem polnih ćelija bračnih ili vanbračnih supružnika ili ako su drugi načini liječenja neplodnosti primjenom postupaka ART-a bili neuspješni, odnosno ako je to potrebno za sprječavanje prenosa teške nasljedne bolesti (čl. 14 st. 1). U članu 17 i 20 propisana je obaveza Ministarstva da propiše uslove koje moraju ispunjavati zdravstvene ustanove koje obavljaju postupke ART-a sa polnim ćelijama donatora, odnosno donatorke, te da bliže uslove za obavljanje ovih poslova propisuje Ministarstvo zdravlja (čl. 22 st. 2) svakako podzakonskim aktom.

Obzirom da još uvijek nijesu propisani bliži uslovi za obavljanje ovih poslova, upravo zbog ovog pravnog problema, građanima je onemogućeno liječenje neplodnosti poklanjanjem (donacijom) polnih ćelija, odnosno pravo na potomstvo primjenom ovog postupka ART-a. Upravo iz ovog razloga jedan broj građana pravo na roditeljstvo ostvarivao je odlaskom u druge zemlje i izlagao se velikim finansijskim troškovima, često puta i

bezuspješno. Mnogi ovo pravo nijesu ni pokušavali da ostvare u inostranstvu, jer nijesu imali finansijskih sredstava za taj postupak koji je veoma skup.

Tražim odgovor i u pisanoj formi.

POSLANIK

Marta Šćepanović

Crna Gora

Ministarstvo zdravlja

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	30. 10. 20. 14. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/14-231/2
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

Broj: 51- 416/2014

Podgorica, 29.10. 2014. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

- n/r generalnog sekretara mr Damira Davidovića –

PODGORICA

Predmet: Odgovor na poslaničko pitanje poslanice Marte Šćepanović

Marta Šćepanović, poslanica u Skupštini Crne Gore, postavila je pitanje koje glasi:

Koje aktivnosti preduzima Ministarstvo zdravlja kako bi otpočela primjena Zakona o liječenju neplodnosti asistiranim reproduktivnim tehnologijama u dijelu koji se odnosi na poklanjanje (donaciju) polnih ćelija?

Obrazloženje

Zakonom o liječenju neplodnosti asistiranim reproduktivnim tehnologijama pored postupaka unutartjelesne i vantjelesne oplodnje ovim Zakonom propisana je i mogućnost upotrebe polnih ćelija donatora ili donatorke kada, prema iskustvima biomedicinskih dostignuća, nema mogućnosti za začecje korišćenjem polnih ćelija bračnih ili vanbračnih supružnika ili ako su drugi načini liječenja neplodnosti primjenom postupaka ART-a bili neuspješni, odnosno ako je to potrebno za sprječavanje prenosa teške nasljedne bolesti (čl. 14 st. 1). U članu 17 i 20 propisana je obaveza Ministarstva da propiše uslove koje moraju ispunjavati zdravstvene ustanove koje obavljaju postupke ART-a sa polnim ćelijama donatora, odnosno donatorke, te da bliže uslove za obavljanje ovih poslova propisuje Ministarstvo zdravlja (čl. 22 st. 2) svakako podzakonskim aktom.

Obzirom da još uvijek nijesu propisani bliži uslovi za obavljanje ovih poslova, upravo zbog ovog pravnog problema, građanima je onemogućeno liječenje neplodnosti poklanjanjem (donacijom) polnih ćelija, odnosno pravo na potomstvo primjenom ovog postupka ART-a. Upravo iz ovog razloga jedan broj

građana pravo na roditeljstvo ostvarivao je odlaskom u druge zemlje i izlagao se velikim finansijskim troškovima, često puta i bezuspješno. Mnogi ovo pravo nijesu ni pokušavali da ostvare u inostranstvu, jer nijesu imali finansijskih sredstava za taj postupak koji je veoma skup?

U vezi sa postavljenim pitanjem daje se

ODGOVOR

Prema iskustvima biomedicinskih dostignuća, na kojima se temelji Zakon o liječenju neplodnosti asistiranim reproduktivnim tehnologijama, kada nema mogućnosti za začeće korišćenjem polnih ćelija bračnih ili vanbračnih supružnika ili ako su drugi načini liječenja neplodnosti primjenom postupaka asistiranih reproduktivnih tehnologija bili neuspješni, mogu se upotrebiti polne ćelije donatora ili donatorke. Zdravstvene ustanove pružaju usluge dijagnostike i liječenja neplodnosti, a u cilju dostupnosti ove zdravstvene usluge, pored jedne javne zdravstvene ustanove, Fond za zdravstveno osiguranje je zaključio ugovor i sa tri private zdravstvene ustanove koje obavljaju postupak liječenja neplodnosti asistiranim reproduktivnim tehnologijama.

Shodno zakonskim propisima iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, osiguranici imaju pravo na tri postupka vantjelesne oplodnje. Ovo pravo ostvaruju na osnovu medicinske dokumentacije i mišljenja Konzilijuma za liječenje steriliteta Kliničkog centra Crne Gore o opravdanosti ovog vida liječenja neplodnosti.

Prema podacima Fonda za zdravstveno osiguranje u 2013.godini, uput za postupke vantjelesne oplodnje u ustanovama u Crnoj Gori, sa kojima je Fond zaključio ugovor, dobilo je 508 parova, dok su 94 para ušla u postupak refundacije sredstava, jer su svoje pravo na postupak vantjelesne oplodnje ostvarili van Crne Gore. U jednom procentu slučajeva refundacije sredstava za postupke obavljene vantjelesne oplodnje radilo se o potrebi donacije jajne ćelije ili sjemenih ćelija.

Navedeno ukazuje da osiguranici koji na osnovu medicinskih indikacija o liječenju neplodnosti doniranom jajnom ćelijom odnosno sjemenim ćelijama nijesu uskraćeni za ovaj vid liječenja neplodnosti, na teret sredstava obaveznog osiguranja.

Reformom zdravstvenog sistema stvaraju se preduslovi u našem zdravstvenom sistemu za formiranje banke sjemenih ćelija ili jajnih ćelija na koji način bi bilo omogućeno obavljanje navedenih postupaka u Crnoj Gori. U postupku pristupanja Evropskoj uniji Crna Gora je preuzela obavezu potpune pravne harmonizacije sa pravnom tekovinom Evropske unije kojom je uređena ova oblast.

U tom smislu, transponovanja pravne tekovine EU u zakonodavni okvir i objektivne mogućnosti implementacije u praksi je složen i kompleksan proces, koji nameće niz preduslova. Ministarstvo zdravlja intenzivno radi na pripremi propisa prema utvrđenim rokovima, shodno Planu i programu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, a koji će biti potpuno harmonizovani sa pravnom tekovinon Evropske unije.

 MINISTAR,
Borislav Radunović